אישים באגרות הראי"ה

חיים נחמן ביאליק

מגדולי המשוררים העבריים בעת החדשה, "המשורר הלאומי" · תרל"ג–תרצ"ד (1873–1934)

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

חיים נחמן ביאליק נולד בראדי (ווהלין, האימפריה הרוסית). בנערותו למד בישיבת וולוז'ין המפורסמת ('יאם הישיבות'), תקופה שהטביעה חותם עמוק על יצירתו ועל שפתו התלמודית העשירה. את הישיבה עזב בעקבות הסכסוך על מינוי הרב חיים ברלין, עוד לפני שנסגרה, ובשנת תרנ"ב (1892) בקירוב הגיע לאודסה, שהייתה אז מרכז התחייה הספרותית והלאומית היהודית.

הרב קוק על ביאליק

הרב קוק וביאליק למדו שניהם בישיבת וולוז'ין, בזמנים שונים.

בבואו של ביאליק לביקורו ההיסטורי הראשון בארץ ישראל בניסן תרס"ט (1909), קיבל את פניו הרב קוק, אז רבה של יפו, באגרת ברכה (כרך א', אגרת קצא): 'ברוך אתה בבאך לארץ חיים, אורח נעלה, משוררנו הגדול והאהוב מר ח, נ, ביאליק, יברכך ד' מציון. באהבה ברה ותמה ובכבוד נעלה הנני מתכבד להושיט לך, אביר שירתנו, את ידי לברכה'. הרב קוק קרא לביאליק לפתוח פרק חדש של שירת גאולה: 'שירה נא, משורר אהוב לנו, מעתה על ישע גוי-ואלהיו. העירה כנורך, המלא. עז ועדנה, לשיר לנו שירת הארץ, שירת התחיה... הנה קם העם החי. הנה הוא צועד עלי תבור וחרמון'.

האגרות

כרך א', אגרת קצא: אגרת קבלת פנים פיוטית ונרגשת למשורר הלאומי ח"נ ביאליק בבואו לראשונה לארץ ישראל: הרב קוק קורא לו לעורר את כנורו לשירת התחייה, שירת הארץ ושירת העם הקם לתחייה.

"ברוך אתה בבאך לארץ חיים, אורח נעלה, משוררנו הגדול והאהוב מר ח, נ, ביאליק, יברכך ד' מציון. באהבה ברה ותמה ובכבוד נעלה הנני מתכבד להושיט לך, אביר שירתנו, את ידי לברכה"

ראו גם

דף האישיות של רבם המשותף בישיבת וולוז'ין, הנצי"ב מוולוז'ין. (להנצי"ב)

כל האגרות בנושא "ספרות ואמנות" במפתח. (לנושא ספרות ואמנות)

כל האגרות בנושא "שבת" במפתח. (לנושא שבת)

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר ביאליק, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך א' – אגרת קצא

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ז' ניסן תרס"ט - יפו **נמען:** המשורר חיים נחמן ביאליק

מכתב ברכה לביאליק בבואו הראשון לארץ ישראל. הרב קוק קורא לו לשיר 'שירת הארץ, שירת התחייה', על ישע העם ואלוהיו, ועל העם החי הצועד על תבור וחרמון.

עיקרי הדברים

- ברכה לביאליק בבואו לארץ.
- קריאה לשירת התחייה.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ז' ניסן תרס"ט[4].

ברוך אתה בבאך לארץ חיים, אורח נעלה, משוררנו הגדול והאהוב מר ח, נ, ביאליק, [המשורר חיים נחמן ביאליק, שביקר אז בארץ לראשונה] יברכך ד' מציון.

באהבה ברה ותמה ובכבוד נעלה הנני מתכבד להושיט לך, אביר שירתנו, את ידי לברכה, בצעדך היום בראשונה על אדמת תחייתנו. הכן משוררנו האהוב, לקראת טל חיים וחסד עליון חי ורענן, אשר יחל להופיע עליך מחדש מפלג אלהים מלא חיים, [על פי תהלים סה, י] המוכן לכל נשמה רעננה אשר לבית יעקב הבאה לאויר חיי הנשמות של ארץ החמדה. נשמה שירית, עורי, עורי, דברי שיר חי, לעם החי, המתעורר לקראת מקור חייו על אדמת מטעיו.

שירה נא, משורר אהוב לנו, מעתה על ישע גוי-ואלהיו. העירה כנורך, המלא. עז ועדנה, לשיר לנו שירת הארץ, שירת התחיה. אמור נא ליעקב, הנה נולד גוי, הנה קם העם החי. הנה הוא צועד עלי תבור וחרמון. [על פי תהלים פט, יג] שירה נא לנו על החיל והחסן, [על הכוח והעושר] על העושר והכבוד, אשר לאלהי ישראל, בשמים ובארץ, בבקעה ובהר, בכרמל ובשרון, בחבל נחלתו.

היה שמח ומאושר, משורר חביב ונחמד, במשוש תקות עמנו וארצנו.

המכבדך מאד,

אברהם יצחק הכהן קוק

1. ב"ה - ברוך השם
2. עה"ק - עיר הקודש
3. ת"ו - תבנה ותכונן
4. תרס"ט - השנה תרס"ט (1908/1909)